ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

4. prosince 2008 *

Ve věci C-221/07,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím Sozialgericht Stuttgart (Německo) ze dne 26. dubna 2007, došlým Soudnímu dvoru dne 2. května 2007, v řízení

Krystyna Zablocka-Weyhermüller

proti

Land Baden-Württemberg,

za přítomnosti:

Spolkové republiky Německo,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda senátu, T. von Danwitz, R. Silva de Lapuerta (zpravodajka), E. Juhász a J. Malenovský, soudci,

generální advokát: M. Poiares Maduro,
vedoucí soudní kanceláře: R. Grass,

* Jednací jazyk: němčina.

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za Land Baden-Württemberg H. Sprauem, jako zmocněncem,

– za německou vládu J. Möllerem a M. Lummou, jako zmocněnci,

– za polskou vládu T. Nowakowskim, jako zmocněncem,

– za Komisi Evropských společenství V. Kreuschitzem, jako zmocněncem,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 18 odst. 1 ES.

2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi K. Zablockou-Weyhermüller a Land Baden-Württemberg (spolková země Bádensko-Würtembersko) ve věci, ve které Land Baden-Württemberg odmítla vyplatit žalobkyni v původním řízení některé dávky, ohledně kterých má za to, že jí náleží jakožto pozůstalé manželce oběti války.

Vnitrostátní právní úprava

3 Vnitrostátní právní úprava je tvořena spolkovým zákonem o zaopatření obětí války (Bundesversorgungsgesetz, dále jen „BVG“) ze dne 20. prosince 1950, ve znění změn ze dne 22. ledna 1982 (BGB1. 1982 I, s. 21), naposledy novelizovaným zákonem ze dne 19. června 2006 (BGB1. 2006 I, s. 1305) (dále jen „BVG“) a nařízením o zaopatření v cizině (Auslandsversorgungsverordnung, dále jen „AuslVersV“) ze dne 30. června 1990 (BGBI. 1990 I, s.1321), kterým se provádí uvedený zákon.

4 Na základě § 9 bodu 5 BVG mají pozůstalí obětí války v první řadě nárok na pozůstalostní důchod uvedený v § 38 až 52 téhož zákona. Vedle základního důchodu – který však není valorizován – existuje dále při splnění některých dalších podmínek nárok na vyrovnání ztrát na příjmu obětí války způsobených zdravotním postižením, vypočítaným vzhledem k teoretickému příjmu, který by byl pobírán při neexistenci zdravotního postižení, (§ 40a BVG), jakož i případně nárok na příspěvek na zdravotní péči (§ 40b BVG) nebo nárok na vyrovnávací důchod (§ 41 BVG). Pokud navíc pozůstalý manžel dosáhl věku 45 let, může na základě § 41 odst. 1 písm. b) ve spojení s odst. 2 BVG uplatňovat nárok na plný vyrovnávací důchod, s výhradou odečtení případných osobních příjmů.

5 Tyto dávky jsou v zásadě v souladu s § 9 bodem 1 a § 10 odst. 4 první větou písm. c) BVG doplněny o nárok na ošetřování v nemoci a práva stanovená v § 9 bodu 2 a § 25 až 27j

BVG v rámci sociální pomoci obětem války. Poskytování těchto dávek však více vychází z kritéria potřebnosti.

6 Žadatelé, kteří nemají své bydliště nebo obvyklý pobyt v Německu, podléhají odchylnému režimu upravenému v §64 až 64f BVG.

7 Ustanovení § 64e BVG stanoví:

„1. Oběti války, které mají své bydliště nebo obvyklý pobyt v členském státě určeném nařízením na základě odstavce 5, obdrží částečné zaopatření v souladu s odstavci 2 až 4. Pro ostatní se nárok na dávky pozastavuje.

2. Částečné zaopatření je tvořeno základním důchodem, včetně vyrovnání uvedeného v § 44 odst. 1, příspěvkem pro těžké invalidy, příspěvkem pro osoby vyžadující každodenní pečovatelskou službu, rodičovským důchodem a pohřebným ve výši jedné třetiny částek vyplývajících z § 31, 35, 36, 40, 46, 51 a 53, jakož i příspěvkem pro případ smrti uvedeným v § 37. Základní důchod se zvyšuje pro invalidy o jednu třetinu částky uvedené v § 31 odst. 1 první větě, která je základním důchodem pro invalidu, jehož pracovní neschopnost byla snížena o 40 %. Pokud jde o důchody, příjmy získané v zahraničí se zohlední pouze v případech vyjmenovaných v § 48. Pokud jde o finanční pomoc přiznávanou vdově a sirotkovi, je v každém případě zachována celá částka příslušného vdovského nebo sirotčího důchodu a za základ se považuje jedna třetina referenční částky uvedené v § 33 odst. 1 písm. a). Pro výpočet pohřebného se za základ považuje v každém případě nejvyšší částka uvedená v § 36 odst. 1 druhé větě a § 53 druhé větě.

3. Částečné zaopatření zahrnuje rovněž zdravotní příspěvky ve smyslu § 64a odst. 1. Finanční pomoc vyjmenovaná v § 11 odst. 3 se nevyplácí; spolkové ministerstvo práce a sociálních věcí může povolit výjimky. Zdravotní příspěvky uvedené v § 64a odst. 2 mohou být poskytovány během dočasného pobytu mimo státy určené nařízením v souladu s odstavcem 5, pokud je lékařem předepsána okamžitá léčba. Nároky na základě první až třetí věty jsou vyloučeny, pokud lze uplatňovat nárok na obdobné dávky u veřejných nebo soukromých zdravotních pojišťoven nebo obdobných institucí.

4. Dávky pomoci obětem války uvedené v § 64b odst. 1 mohou být přiznány se souhlasem spolkového ministerstva práce a sociálních věcí. Ustanovení § 27b odst. 3 první věta se nepoužije.

5. Spolková vláda je oprávněna se souhlasem spolkové rady určit nařízením státy, ve kterých z důvodu zvláštních okolností, a zejména z důvodu nižší průměrné úrovně odpovídajících sociálních dávek oproti Spolkové republice Německo, jakož i z důvodu situace a vývoje po druhé světové válce, je přiznáváno částečné zaopatření na základě odstavce 1. V takovém nařízení je možné

a) určit výši částečného zaopatření jedné třetiny uvedené v odst. 2 první větě na jinou úroveň pro některé dávky a přesněji vymezit způsob výpočtu dávek;

b) v případě podstatné změny situace zohledňované pro poskytování částečného zaopatření (první věta) změnit v důsledku toho výši částečného zaopatření uváděnou v odst. 2 první a druhé větě.

6. Ve zvláštních případech lze částečné zaopatření definované v odst. 2 první a druhé větě, jakož i odst. 5 druhé větě rozšířit se souhlasem spolkového ministerstva práce a sociálních věcí.

7. Po dobu přechodného pobytu v délce nejméně jednoho týdne mimo státy určené nařízením na základě odst. 5 je možné poskytnout se souhlasem spolkového ministerstva práce a sociálních věcí důchody vyjmenované v odst. 2 první větě v rozsahu, v němž překračují částky stanovené v odst. 2 první a druhé větě, jakož i třetinu vyrovnávacího důchodu; odst. 2 třetí věta se použije. Doby hospitalizace ve smyslu tohoto zákona, jakož i pomocná opatření pro rekonvalescenci a odpočinek [Erholungsmaßnahmen] upravené v § 27b se zohledňují do výše jedné třetiny."

8 Ustanovení § 1 AuslVersV, přijatého na základě § 64e BVG a nazvaného „Rozsah působnosti", stanoví:

„Částečné zaopatření definované v § 64e [BVG] je poskytováno německým státním příslušníkům a osobám německého původu, které mají bydliště nebo obvyklý pobyt v Albánii, Bulharsku, Estonsku, Maďarsku, Lotyšsku, Litvě, Polsku, Rumunsku, Rusku, Slovensku, Slovinsku, Česku a dalších státech nacházejících se na území bývalé Jugoslávie a bývalého Sovětského svazu."

9 Podle § 2 AuslVersV, nazvaného „Výše částečného zaopatření“:

„1) Snížená sazba uvedená v § 64e odst. 2 první větě [BVG] činí 60 %. Snížená sazba pro pohřebné činí 45 %.

2) Snížená sazba použitelná na zvýšení uvedené v § 64e odst. 2 druhé větě [BVG] činí 40 % odpovídající částky základního důchodu, která vyplývá z § 31 odst. 1 první věty [BVG].

3) Oboustranně osiřelé děti obdrží odchylně od § 64e odst. 2 první věty [BVG] tři čtvrtiny základního důchodu.

4) Invalidé obdrží základní důchod, který se rovná doposud vyplácené částce, je-li tato částka pro ně výhodnější.“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

10 Krystyna Zablocka-Weyhermüller, polská státní příslušnice, narozená v roce 1952, se dne 7. září 2002 provdala za pana Weyhermüllera. Pan Weyhermüller, který byl po mnoho let uznán těžce postiženým válkou a byl mu přiznán nárok na invalidní důchod, zemřel dne 12. ledna 2004. Až do tohoto dne měl bydliště v obvodu Versorgungsamt Münster (Úřad pro bývalé bojovníky a oběti války v Münsteru) v Německu a pobíral svůj důchod a řadu příspěvků k němu, jakož i různé vyrovnávací příspěvky. Posledně uvedené platby spojené s důchodem činily 1419 euro měsíčně.

11 Dne 20. dubna 2004 požádala K. Zablocka-Weyhermüller Versorgungsamt Münster o přiznání plného vdovského důchodu, jakožto vdova po oběti války, na základě ustanovení BVG. V této žádosti se dovolávala svého postavení polské občanky a sdělila, že hodlá v blízké budoucnosti přemístit své bydliště do Polska.

12 Rozhodnutím ze dne 27. května 2004 uznal orgán příslušný pro výplatu dávek do ciziny nárok žalobkyně a zároveň konstatoval, že smrt manžela nastala v důsledku válečného zranění. Vdovský důchod v rámci částečného zaopatření podle § 40 a § 64e BVG byl vyměřen pro období od 1. února 2004 v částce 224 eur měsíčně.

13 Krystyna Zablocka-Weyhermüller požádala o zvýšení dávek, které jí byly přiznány, z toho důvodu, že dávky předtím pobírané jejím manželem byly podstatně vyšší. Tato žádost byla zamítnuta rozhodnutím příslušného orgánu ze dne 19. ledna 2005, které je

předmětem sporu projednávaného před předkládajícím soudem. Správní opravný prostředek žalobkyně v původním řízení opírající se především o skutečnost, že bývalé společné bydliště manželů se nacházelo ve Spolkové republice Německo, a o nynější členství Polska v EU byl rovněž zamítnut.

14 V průběhu původního řízení přistoupila Land-Baden Württemberg dne 20. března 2007 na to, že v souladu s § 64e odst. 6 BVG poskytne K. Zablocké-Weyhermüller zvýšené částečné zaopatření ve výši příslušného základního důchodu, a to zpětně za dobu ode dne, kdy vznikl nárok dotyčné osoby na důchod. Výsledná měsíční platba činí 372 eur.

15 Za těchto okolností se Sozialgericht Stuttgart rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„[…] je omezení dávek, zakotvené v německém právu sociálního zabezpečení v § 64e [BVG], pro oprávněné příjemce s bydlištěm nebo obvyklým pobytem v Polsku jakožto v novém členském státě [Unie] v souladu s nadřazeným právem Společenství, zejména s ohledem na volný pohyb osob[?]“

K předběžné otázce

16 Podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 18 odst. 1 ES brání právní úpravě členského státu, podle které tento stát odmítne vyplácení některých dávek

poskytovaných pozůstalým manželům obětí války pouze z toho důvodu, že mají bydliště na území některých určených členských států.

K přípustnosti

17 Jak Land Baden-Württemberg, tak německá vláda mají za to, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je nepřípustná.

18 Pokud jde o základní vdovský důchod, částečně snížený podle § 64e odst. 1 první věty BVG, poukazují na to, že jelikož byl tento důchod ve věci v původním řízení zvýšen a to zpětně do výše 100 % dávky, ztrácí podaná žádost veškerý význam pro řešení sporu, který byl předkládajícímu soudu předložen. Krom toho se podle německé vlády projednává novelizace za účelem zvýšení současné sazby částečného zaopatření z 60 % na 100 % počínaje 1. lednem 2008.

19 Na rozdíl od jiných dávek, jež jsou poskytovány v závislosti na příjmech a jejichž vyplácení je pozastaveno v souladu s § 64e odst. 1 druhou větou BVG, německá vláda rovněž tvrdí, že význam předběžné otázky pro řešení sporu v původním řízení není prokázán. Žalobkyně v tomto sporu podala v průběhu jednání před předkládajícím soudem dodatečný pozměňující návrh týkající se těchto dávek, aniž by se však dovolávala nějakého argumentu na podporu svého požadavku.

20 V tomto ohledu je třeba připomenout, že v rámci řízení upraveného v článku 234 ES je věcí pouze vnitrostátního soudu, kterému byl spor předložen a jenž musí nést odpovědnost za soudní rozhodnutí, které bude vydáno, posoudit s ohledem na konkrétní okolnosti věci jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání jeho

rozsudku, tak relevanci otázek, které klade Soudnímu dvoru. V důsledku toho, jestliže se položené otázky týkají výkladu práva Společenství, je Soudní dvůr v zásadě povinen rozhodnout (viz zejména rozsudky ze dne 18. července 2007, Lucchini, C-119/05, Sb. rozh. s. I-6199, bod 43, jakož i ze dne 15. listopadu 2007, International Mail Spain, C-162/06, Sb. rozh. s. I-9911, bod 23). Odmítnutí žádosti podané vnitrostátním soudem je ze strany Soudního dvora možné pouze tehdy, pokud je zjevné, že žádaný výklad práva Společenství nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém nebo také jestliže Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny (viz zejména rozsudky ze dne 13. března 2001, PreussenElektra, C-379/98, Recueil, s. I-2099, bod 39; ze dne 5. prosince 2006, Cipolla a další, C-94/04 a C-202/04, Sb. rozh. s. I-11421, bod 25; ze dne 7. června 2007, van der Weerd a další, C-222/05 až C-225/05, Sb. rozh. s. I-4233, bod 22, jakož i ze dne 8. listopadu 2007, Amurta, C-379/05, Sb. rozh. s. I-9569, bod 64).

21 Ve věci v původním řízení je třeba shledat, že jak vyplývá z předkládacího rozhodnutí, vnitrostátní soud poskytl Soudnímu dvoru podrobné vylíčení skutkového a právního rámce sporu v původním řízení, jakož i důvody, na základě kterých měl za to, že odpověď na položenou otázku je nutná pro vydání jeho rozsudku.

22 Krom toho předkládající soud upřesnil ve své odpovědi na žádost o objasnění vyslovenou Soudním dvorem, že kromě zvýšeného částečného zaopatření uvedeného v bodě 14 tohoto rozsudku, týkajícího se základního vdovského důchodu, zůstává případný nárok na dávky stanovené v § 40a, § 40b a § 41 BVG mezi účastníky původního řízení sporný.

23 V důsledku toho musí být žádost o rozhodnutí o předběžné otázce prohlášena za přípustnou.

K použitelnosti čl. 18 odst. 1 ES

24 Úvodem je třeba určit, zda taková situace, jaká nastala ve věci v původním řízení, spadá do působnosti práva Společenství, a zejména čl. 18 odst. 1 ES.

25 Pokud jde jednak o osobní působnost uvedeného ustanovení, stačí konstatovat, že na základě čl. 17 odst. 1 ES má postavení občana Unie každá osoba, která má státní příslušnost členského státu. Krom toho odst. 2 téhož článku 17 spojuje s tímto postavením práva a povinnosti stanovené Smlouvou o ES, k nimž patří práva uvedená v čl. 18 odst. 1 ES (rozsudky ze dne 26. října 2006, Tas-Hagen a Tas, C-192/05, Sb. rozh. s. I-10451, bod 18, jakož i ze dne 22. května 2008, Nerkowska, C-499/06, Sb. rozh. s. I-3993, bod 21).

26 Jakožto polská státní příslušnice má K. Zablocka-Weyhermüller postavení občana Unie zavedené čl. 17 odst. 1 ES, a může se tedy případně dovolávat práv, která s tímto postavením souvisí, zejména práva svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států stanoveného čl. 18 odst. 1 ES (výše uvedený rozsudek Nerkowska, bod 22).

27 Dále pak, pokud jde o věcnou působnost čl. 18 odst. 1 ES, je třeba uvést, že v současné fázi vývoje práva Společenství spadá taková dávka, jako je dávka dotčená v původním

řízení, která má za cíl odškodnit pozůstalé manžele obětí války, do pravomoci členských států (viz v tomto smyslu výše uvedené rozsudky Tas-Hagen a Tas, bod 21, jakož i Nerkowska, bod 23).

28 Nicméně tyto státy musí při výkonu takové pravomoci dodržovat právo Společenství, obzvláště ustanovení Smlouvy týkající se práva přiznaného každému občanu Unie svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (výše uvedené rozsudky Tas-Hagen a Tas, bod 22, a Nerkowska, bod 24).

29 V tomto ohledu již Soudní dvůr rozhodl, že situace spadající *ratione materiae* do působnosti práva Společenství zahrnují zejména ty, které spadají pod výkon základních svobod zaručených Smlouvou, a ty, které spadají pod výkon svobody přiznané článkem 18 ES volně se pohybovat a pobývat na území členských států (rozsudky ze dne 15. března 2005, Bidar, C-209/03, Sb. rozh. s. I-2119, bod 33, jakož i ze dne 12. července 2005, Schempp, C-403/03, Sb. rozh. s. I-6421, body 17 a 18, jakož i výše uvedený rozsudek Nerkowska, bod 26).

30 V projednávané věci je třeba konstatovat, že taková situace, v jaké se nachází K. Zablocka-Weyhermüller, spadá pod právo na svobodný pohyb a pobyt občanů Unie v členských státech. Žalobkyně v původním řízení totiž tím, že si za své bydliště zvolila Polsko, využila právo svobodně se pohybovat a pobývat na území jiného členského státu, přiznané čl. 18 odst. 1 ES každému občanu Unie.

31 Krom toho ze spisu zaslaného Soudnímu dvoru předkládajícím soudem jasně vyplývá, že odepření výplaty dávek, které byly žalobkyni v původním řízení přiznány, v souladu s § 64e odst. 1 druhou větou a § 5 BVG, jakož i s §5 AuslVersV, vyplývá z pouhé skutečnosti, že zvolila za své bydliště Polsko.

32 Z výše uvedeného vyplývá, že situace, v níž výkon svobody přiznané žalobkyni v původním řízení právním řádem Společenství má vliv na její právo na vyplácení dávky stanovené vnitrostátními právními předpisy, spadá do rozsahu působnosti práva Společenství, a zejména čl. 18 odst. 1 ES.

33 Je tedy třeba přezkoumat, zda čl. 18 odst. 1 ES musí být vykládán v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která k vyplácení některých dávek poskytovaných pozůstalým manželům obětí války vyžaduje, aby osoba, která má na dávku nárok, měla své bydliště buď na území státu, který takovou dávku poskytuje, nebo na území jiného členského státu, který není na seznamu stanoveném vládním nařízením prvně uvedeného státu.

K požadavku podmínky bydliště

34 Pokud jde o rozsah působnosti čl. 18 odst. 1 ES, Soudní dvůr již rozhodl, že možnosti, které Smlouva otevírá v oblasti svobody pohybu, by nemohly mít plný účinek, pokud by státního příslušníka členského státu mohly od jejich využití odradit překážky pro jeho pobyt v přijímajícím členském státě z důvodu právní úpravy jeho státu původu, která

penalizuje skutečnost, že těchto možností využil (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 29. dubna 2004, Pusa, C-224/02, Recueil, s. I-5763, bod 19, jakož i výše uvedené rozsudky Tas-Hagen a Tas, bod 30, a Nerkowska, bod 31).

35 Vnitrostátní právní úprava, která znevýhodňuje některé státní příslušníky Společenství pouze proto, že využili své svobody pohybu a pobytu v jiném členském státě, představuje omezení svobod, které čl. 18 odst. 1 ES přiznává každému občanu Unie (viz v tomto smyslu rozsudky ze dne 18. července 2006, De Cuyper, C-406/04, Sb. rozh. s. I-6947, bod 39; výše uvedené rozsudky Tas-Hagen a Tas, bod 31, a Nerkowska, bod 32).

36 BVG a AuslVersV přitom představují takové omezení. Tato právní úprava totiž tím, že podmiňuje vyplácení některých dávek zavedených ve prospěch pozůstalých manželů obětí války tím, aby osoby, které mají na dávku nárok, měly své bydliště v tuzemsku nebo na území jiného členského státu, který není na seznamu členských států určeném nařízením vlády členského státu, který poskytuje tyto dávky, může státní příslušníky Společenství, kteří jsou v takové situaci, jako je žalobkyně v původním řízení, odradit od využití jejich svobody pohybu a pobytu v členském státě figurujícím na uvedeném seznamu.

37 Vnitrostátní právní úprava, která ukládá takové omezení svobod státních příslušníků Společenství, může být ve vztahu k právu Společenství odůvodněna pouze tehdy, pokud se zakládá na objektivních hlediscích obecného zájmu, která jsou nezávislá na státní příslušnosti dotyčných osob, a je přiměřená cíli legitimně sledovanému vnitrostátním právem (viz v tomto smyslu výše uvedené rozsudky De Cuyper, bod 40, Tas-Hagen a Tas, bod 33, jakož i Nerkowska, bod 34).

38 Z vyjádření, která Soudnímu dvoru předložily Land Baden-Württemberg i německá vláda, vyplývá, že cílem omezení stanoveného BVG je poskytnout příslušnou dávku příjemcům s bydlištěm mimo Německo, s přihlédnutím k současným rozdílům mezi životními náklady, příjmem a průměrnou výší sociálních dávek vyplácených v tomto členském státě a ve státě, v němž má oprávněný bydliště. Krom toho podle uvedených vyjádření nutnost umožnit dostatečnou kontrolu profesní a sociální situace oprávněných, zejména jejich příjmu, rovněž odůvodňuje uvedené omezení.

39 Jak vůle poskytnout dávku se zohledněním uvedených rozdílů mezi oběma dotyčnými členskými státy, tak nutnost umožnit dostatečnou kontrolu profesní a sociální situace oprávněných představují zajisté objektivní hlediska obecného zájmu, která mohou odůvodnit, že podmínkami nebo způsoby vyplácení takových dávek, jako jsou dávky dotčené v původním řízení, může být dotčena svoboda pohybu.

40 I když omezení konstatované v bodě 36 tohoto rozsudku může být odůvodněno takovými objektivními hledisky obecného zájmu, jako jsou hlediska uvedená v předcházejícím bodě, je ještě zapotřebí, aby toto omezení nebylo nepřiměřené ve vztahu ke sledovanému cíli. Z judikatury Soudního dvora vyplývá, že opatření je přiměřené, pokud je způsobilé zajistit uskutečnění sledovaného cíle a přitom nepřekračuje meze toho, co je k jeho dosažení nezbytné (výše uvedený rozsudek De Cuyper, bod 42, jakož i Tas-Hagen a Tas, bod 35).

41 Takovou podmínku pobytu, jako je podmínka dotčená v původním řízení, však nelze považovat za přiměřenou ve vztahu k sledovaným cílům.

42 Je totiž třeba uvést, že § 1 AuslVersV výslovně vymezuje použití § 64e BVG na oprávněné s trvalým bydlištěm nebo pobytem na území jednoho z deseti uvedených členských států, Albánie, bývalé Jugoslávie nebo bývalého Sovětského svazu.

43 Existují však státy neuvedené v § 1 AuslVersV, ve kterých jsou životní náklady nižší než v některých členských státech uváděných v tomto paragrafu. Mimoto rozdíly existující mezi státy v něm uvedenými jsou značné.

44 Rovněž nutnost umožnit dostatečnou kontrolu profesní a sociální situace oprávněných by měla být uplatněna stejným způsobem ve všech členských státech, ať již jsou uváděny v § 1 AuslVersV, či nikoliv.

45 V důsledku toho taková právní úprava, jako je úprava dotčená v původním řízení, neodpovídá cílům, kterých se dovolává jak Land Baden-Württemberg, tak německá vláda a které jsou připomenuty v bodě 38 tohoto rozsudku.

46 Vzhledem k tomu, že taková právní úprava pouze pozastavuje vyplácení dávek jí stanovených, nelze mimoto platně tvrdit, že je způsobilá je přizpůsobit s přihlédnutím

k stávajícím rozdílům existujícím mezi Německem a státem bydliště oprávněného, pokud jde o životní náklady, příjem a průměrnou výši sociálních dávek.

47 Konečně, je sice pravda, že pokud se jedná o dávky poskytované na základě příjmů, může se kontrola profesní a sociální situace oprávněných jevit jako nutná, to však nemění nic na tom, že jejich pozastavení představuje opatření, které jde nad rámec toho, co je nutné pro uskutečnění takové kontroly.

48 S ohledem na výše uvedené úvahy je na položenou otázku třeba odpovědět, že čl. 18 odst. 1 ES je nutno vykládat tak, že brání právním předpisům členského státu, podle kterých tento stát odmítá vyplácet některé dávky poskytované pozůstalým manželům obětí války pouze z toho důvodu, že mají bydliště na území některých určených členských států.

K nákladům řízení

49 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

Článek 18 odst. 1 ES je nutno vykládat tak, že brání právním předpisům členského státu, podle kterých tento stát odmítá vyplácet některé dávky poskytované pozůstalým manželům obětí války pouze z toho důvodu, že mají bydliště na území některých určených členských států.

Podpisy.